

Интернет програмирање

предавање 08

Проф. др Мирослав Лутовац

mlutovac@viser.edu.rs

JavaScript Date metode

- Date metode omogućavaju da se preuzme i postavi vrednost za datum i vreme (godina, mesec, dan, sat, minut, sekunda, ms)
- getDate() preuzima dan u mesecu kao broj (1-31)
- getDay() preuzima dan u nedelji kao broj (0-6)
- getFullYear() preuzima godinu sa 4 cifre (yyyy)
- getHours() preuzima sat (0-23)
- getMilliseconds() preuzima milisekunde (0-999)
- getMinutes() preuzima minute (0-59)
- getMonth() preuzima mesec (0-11)
- getSeconds() preuzima sekunde (0-59)
- getTime() preuzima vreme u ms od 1.1.1970.

Date metode da se preuzme

```
primer16b.html
5  <p>Interni klok JavaScript počinje od ponoći 1.1.1970.<br>
6    <b>getDate()</b> preuzima dan u mesecu
7    <b>getDay()</b> preuzima dan u nedelji
8    <b>getFullYear()</b> preuzima godinu sa 4 cifre (yyyy)
9    <b>getHours()</b> preuzima sat (0-23)
10   <b>getMilliseconds()</b> preuzima milisekunde (0-999)
11   <b>getMinutes()</b> preuzima minute (0-59)
12   <b>getMonth()</b> preuzima mesec (0-11)
13   <b>getSeconds()</b> preuzima sekunde (0-59)
14   <b>getTime()</b> preuzima vreme u ms od 1.1.1970.
15
16</p>
17
18<p id="demo"></p>
19
20<script>
21 var dan = new Date();
22 document.getElementById("demo").innerHTML =
23 "dan je "+dan+
24 "dan u mesecu je "+dan.getDate()+
25 "dan u nedelji je "+dan.getDay()+
26 "godina je "+dan.getFullYear()+
27 "sati je "+dan.getHours()+
28 "milisekunde su "+dan.getMilliseconds()+
29 "minute su "+dan.getMinutes()+
30 "mesec je "+dan.getMonth()+
31 "sekunde su "+dan.getSeconds()+
32 "vreme je "+dan.getTime()+" ms</script>
```

Interni klok JavaScript počinje od ponoći 1.1.1970.
getDate() preuzima dan u mesecu kao broj (1-31)
getDay() preuzima dan u nedelji kao broj (0-6)
getFullYear() preuzima godinu sa 4 cifre (yyyy)
getHours() preuzima sat (0-23)
getMilliseconds() preuzima milisekunde (0-999)
getMinutes() preuzima minute (0-59)
getMonth() preuzima mesec (0-11)
getSeconds() preuzima sekunde (0-59)
getTime() preuzima vreme u ms od 1.1.1970.

dan je Fri Nov 24 2017 14:08:10 GMT+0100
(Central Europe Standard Time)

Prvi dan u sedmici je nedelja i to je broj 0

dan u mesecu je 24
dan u nedelji je 5
godina je 2017
sati je 14
milisekunde su 752
minute su 8
mesec je 10
sekunde su 10
vreme je 1511528890752 ms

JavaScript Date metode

- Set metode su korisne za postavljanje nekog dela datuma ili vremena (godina, mesec, dan, sat, minut, sekunda, ms)
- setDate() Postavi dan kao broj (1-31)
- setFullYear() Postavi godinu (opciono mesec i dan)
- setHours() Postavi sat (0-23)
- setMilliseconds() Postavi ms (0-999)
- setMinutes() Postavi minute (0-59)
- setMonth() Postavi mesec (0-11)
- setSeconds() Postavi sekunde (0-59)
- setTime() Postavi vreme (ms od 1.1.1970.)

primer16c.html

```
4 <p>
5 Set metode su korisne:
6 setDate() postavi dan
7 setFullYear() postavi godinu
8 setHours() postavi sat
9 setMilliseconds() postavi ms
10 setMinutes() postavi minute
11 setMonth() postavi mesec
12 setSeconds() postavi sekunde
13 setTime() postavi vreme (ms od 1.1.1970.)
14 <p id="demo"></p>
15 <script>
16 var dan0 = new Date();
17 var dan1 = new Date();
18 dan1.setFullYear(2020, 1, 31);
19 var dan2 = new Date();
20 dan2.setDate(15);
21 var dan3 = new Date();
22 dan3.setDate(dan3.getDate() + 5);
23 var dan4 = new Date();
24 dan4.setHours(21);
25 document.getElementById("demo").innerHTML =
26 "dan je, <b>" + dan0 +
27 "<br>postavi <b>FullYear</b> (" + dan1.getFullYear() +
28 "<br>postavi <b>.setDate</b> (" + dan2.getDate() +
29 "<br>postavi <b>.setHours</b> (" + dan4.getHours() +
30 "<br>postavi <b>setDate</b> (" + dan2.getDate() +
31 "</script>
32 </body>
```

Set metode su korisne za postavljanje datuma i vremena.
setDate() postavi dan kao broj (1-31)
setFullYear() postavi godinu (opciono mesec i dan)
setHours() postavi sat (0-23)
setMilliseconds() postavi ms (0-999)
setMinutes() postavi minute (0-59)
setMonth() postavi mesec (0-11)
setSeconds() postavi sekunde (0-59)
setTime() postavi vreme (ms od 1.1.1970.)

Promene se
automatski
obraduju
(31.2.2020
postaje
2.3.2020)

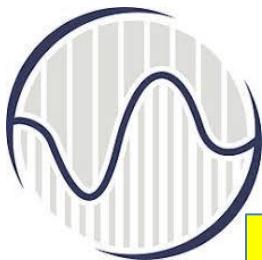
danas je, **Fri Nov 24 2017 15:18:25 GMT+0100 (Central Europe Standard Time)**
postavi **FullYear(2020,1,31)**, Mon Mar 02 2020 15:18:25 GMT+0100 (Central Europe Standard Time)
postavi **.setDate(...getDate() + 5)**, Wed Nov 29 2017 15:18:25 GMT+0100 (Central Europe Standard Time)
postavi **.setHours(21)**, Fri Nov 24 2017 21:18:25 GMT+0100 (Central Europe Standard Time)
postavi **setDate(15)**, Wed Nov 15 2017 15:18:25 GMT+0100 (Central Europe Standard Time)

Date metode da se postavi

JavaScript Date metode

- Date Input - Parsing Dates
- Ako postoji validan date string, Date.parse() metod se koristi za konverziju u milisekunde
- Date.parse() vraća broj ms između date i 1.1.1970.
- Nakon toga se broj milisekundi može konvertovati u date objekat

Date Input - Parsing Dates

primer16d.html X

```
1  <!DOCTYPE html>
2  <html>
3  <body>
4  <p>Date.parse() vraca broj milisekundi izmedju datuma i 1.1.1970.</p>
5  <p id="demo"></p>
6  <script>
7
8  var ms = Date.parse("March 21, 2012");
9  var ms2 = ms+99999*1000;
10 var dan = new Date(ms);
11 var dan2 = new Date(ms2);
12 document.getElementById("demo").innerHTML =
13 "za March 21, 2012<br> broj milisekundi je "+ms+
14 "<br>ako se doda 99999 s, tada je"+
15 "<br>novi broj milisekundi "+ms2+
16 "<br>za dan "+dan+
17 "<br>novi dan je "+ dan2;
18 </script>
19 </body>
20 </html>
```

Date.parse() vraca broj milisekundi izmedju datuma i 1.1.1970.

za March 21, 2012
broj milisekundi je 1332284400000
ako se doda 99999 s, tada je
novi broj milisekundi 1332384399000
za dan Wed Mar 21 2012 00:00:00
GMT+0100 (Central Europe Standard
Time)
novi dan je Thu Mar 22 2012 03:46:39
GMT+0100 (Central Europe Standard
Time)

Uporedjivanje datuma

- Datumi mogu lako da se upoređuju
- JavaScript broji mesece od 0 do 11
- Januar je 0
- Decembar je 11

Uporedjivanje datuma

```
primer16e.html
1  <!DOCTYPE html>
2  <html>
3  <body>
4  <p id="demo"></p>
5  <script>
6  var danas, zadatidan, tekst;
7  danas = new Date();
8  zadatidan = new Date();
9  zadatidan.setFullYear(2017, 0, 14);
10 if (zadatidan > danas) {
11     tekst = "danas je pre <br>";
12 } else {
13     tekst = "danas je posle <br>";
14 }
15 document.getElementById("demo").innerHTML =
16     tekst+ zadatidan;
17 </script>
18 </body>
19 </html>
```

danas je posle
Sat Jan 14 2017 16:58:42 GMT+0100
(Central Europe Standard Time)

danas je pre
Sun Jan 14 2018 17:00:08
GMT+0100 (Central Europe
Standard Time)

JavaScript Date metode

- za UTC vreme (Universal Time Zone dates)
 - getUTCDate() isto kao getDate(), ali vraća UTC datum
 - getUTCDay() isto kao getDay(), ali vraća UTC dan
 - getUTCFullYear() isto kao getFullYear(), ali vraća UTC godinu
 - getUTCHours() isto kao getHours(), ali vraća UTC čas
 - getUTCMilliseconds() isto kao getMilliseconds(), vraća UTC ms
 - getUTCMilliseconds() isto kao getMinutes(), ali vraća UTC minute
 - getUTCMonth() isto kao getMonth(), ali vraća UTC mesec
 - getUTCSeconds() isto kao getSeconds(), ali vraća UTC s

Nizovi

- JavaScript nizovi se koriste da se zapamti više podataka sa nazivom jedne promenljive

```
var nazivNiza = ["Nenad", "Marko", 24, "Zoran"];
```

- Blanko znak i prelazak u sledeći red nemaju uticaj
- Neki pregledači ne očekuju zarez posle poslednjeg elementa
- Ne koristiti **new**

```
var new nazivNiza = ["Nenad", "Marko", 24, "Zoran"];
```

- niz je tipa objekt,
- niz može sadržati objekte, funkcije, nizove

JavaScript nizovi

Ja imam 8 prijatelja:

Nenad,Marko,Branko,Milan,24,Zoran,Jovan,Dragan.

primer10.html

```
1  <!DOCTYPE html>
2  <html>
3  <body>
4  <h4>JavaScript nizovi</h4>
5  <p id="demo"></p>
6  <script>
7  var mojiPrijatelji = ["Nenad", "Marko", "Branko",
8  "Milan", 24, "Zoran", "Jovan", "Dragan"];
9  document.getElementById("demo").innerHTML =
10 "Ja imam "+mojiPrijatelji.length+" prijatelja: "+
11 mojiPrijatelji+";
12 </script>
13 </body>
14 </html>
```

JavaScript nizovi

Ja imam 8 prijatelja:

Nenad,Marko,Branko,Milan,24,Zoran,Jovan,Dragan.

Ako nema blanko karakter između navodnika i stringa, nema prelaz u sledeći red

```
1  <!DOCTYPE html>
2  <html>
3  <body>
4  <h4>Tip JavaScript niza je object</h4>
5  <p id="demo"></p>
6  <script>
7  var mojiPrijatelji
8      " Nenad",
9      " Marko",
10     " Branko",
11     " Milan",
12     24,
13     " Zoran",
14     " Jovan",
15     " Dragan"
16  ;
17  document.getElementById("demo").innerHTML =
18  "Moji prijatelji su " +
19  mojiPrijatelji + ", a tip je " +
20  typeof mojiPrijatelji;
21 </script>
22 </body>
23 </html>
```

Tip JavaScript niza je object

Moji prijatelji su Nenad, Marko,
Branko, Milan,24, Zoran, Jovan,
Dragan, a tip je object

Ako ima blanko karakter između navodnika i stringa, ima prelaz u sledeći red

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <h4>Niz može da ima objekat, metodu
5 <p id="demo">
6 <script> function now() { [native code] },function myFunction(a, b) { return a * b; }, Nenad, Marko, Jovan, Dragan
7 <b>function</b> myFunction(a, b) {
8     <b>return</b> a * b;
9 }
10 <b>var</b> mojiPrijatelji = [
11     " Nenad", " Marko",
12     " Jovan", " Dragan"
13 ];
14 <b>var</b> noviNiz= [];
15 noviNiz[0] = Date.now;
16 noviNiz[1] = myFunction;
17 noviNiz[2] = mojiPrijatelji;
18 document.getElementById("demo").innerHTML =
19 noviNiz;
20 </script>
21 </body>
22 </html>
```

Niz može da ima objekat, metodu

```
function now() { [native code] },function myFunction(a, b) { return a * b; }, Nenad, Marko, Jovan, Dragan
```


Osobine i metode niza

- Postoje ugrađene osobine i metode niza
- length, sort
- Broj elemenata niza za 1 je veći od najvećeg indeksa niza

primer16e.html

```
1  <!DOCTYPE html>
2  <html>
3  <body>
4  <h4>metode length i sort za niz</h4>
5  <p id="demo"></p>
6  <script>
7  var mojiPrijatelji = [
8      " Nenad", " Marko",
9      24, " Jovan", " Dragan"
10     ];
11 document.getElementById("demo").innerHTML =
12 "duzina niza je " + mojiPrijatelji.length +
13 ", niz je<br>" + mojiPrijatelji +
14 ",<br>sortiran je<br>" + mojiPrijatelji.sort();
15 </script>
16
17 </body>
18 </html>
```


primer16e.html

< → C

File | C:/aLutov

metode length i sort za niz

duzina niza je 5, niz je
Nenad, Marko, 24, Jovan, Dragan,
sortiran je
Dragan, Jovan, Marko, Nenad, 24

Petlje i nizovi

- Najbolje je da se koristi for petlja za nizove
- push za dodavanje elementa nizu
- Novi element se može dodati koristeći length

primer16f.html

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <h4>for loop i nenumerisana lista</h4>
5 <p id="demo"></p>
6 <script>
7 var mojiPrijatelji, tekst, nizLength, ind;
8 mojiPrijatelji = [
9     "Nenad", "Marko",
10    24, "Jovan", "Dragan"
11 ];
12 nizLength = mojiPrijatelji.length;
13 tekst = "<ul>";
14 for (ind = 0; ind < nizLength; ind++) {
15     tekst += "<li>" + mojiPrijatelji[ind] + "</li>";
16 }
17 tekst += "</ul>";
18 document.getElementById("demo").innerHTML = tekst;
19 </script>
20 </body>
21 </html>
```


primer16f.html

File | C:/al

for loop i nenumerisana lista

- Nenad
- Marko
- 24
- Jovan
- Dragan

primer16g.html

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <h4>dodavanje elementa nizu</h4>
5 <button onclick="myFunction()">Dodaj</button>
6 <p id="demo"></p>
7 <script>
8 mojiPrijatelji = [
9   "Nenad", "Marko",
10  24, "Jovan"];
11 noviPrijatelj = "Dragan";
12 document.getElementById("demo").innerHTML = mojiPrijatelji;
13 function myFunction() {
14   mojiPrijatelji.push(noviPrijatelj);
15   document.getElementById("demo").innerHTML = mojiPrijatelji;
16 }
17 </script>
18 </body>
19 </html>
```

dodavanje elementa nizu

Dodaj

Nenad, Marko, 24, Jovan

dodavanje elementa nizu

Dodaj

Nenad, Marko, 24, Jovan, Dragan

primer16i.html

← → ⌂ ⌂ File | C:/al

"rupe" u nizu

Dodaj

Nenad, Marko,24, Jovan

"rupe" u nizu

Dodaj

Nenad, Marko,24, Jovan,, Dragan

```
primer16i.html
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <h4>"rupe" u nizu</h4>
5 <button onclick="myFunction()">Dodaj</button>
6 <p id="demo"></p>
7 <script>
8 mojiPrijatelji = [
9     "Nenad", "Marko",
10    24, "Jovan"];
11 document.getElementById("demo").innerHTML = mojiPrijatelji;
12 function myFunction() {
13     mojiPrijatelji[1+mojiPrijatelji.length] = "Dragan";
14     document.getElementById("demo").innerHTML = mojiPrijatelji;
15 }
16 </script>
17 </body>
18 </html>
```


primer16j.html

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <p>"holes" in array</p>
5 <p id="demo"></p>
6 <script>
7 var mojiPrijatelji, tekst, nizLength
8 mojiPrijatelji = [
9     "Nenad", "Marko",
10    24, "Jovan"];
11 mojiPrijatelji[6] = "Dragan";
12 nizLength = mojiPrijatelji.length;
13 tekst = "";
14 for (ind = 0; ind < nizLength; ind++) {
15     tekst += mojiPrijatelji[ind] + "<br>";
16 }
17 document.getElementById("demo").innerHTML = tekst;
18 </script>
19 </body>
20 </html>
```


primer16j.html

← → C ⓘ Fill

"holes" in array

Nenad

Marko

24

Jovan

undefined

undefined

Dragan


```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <p>"holes" in array</p>
5 <p id="demo"></p>
6 <script>
7 var mojiPrijatelji, tekst, nizLength, ind;
8 mojiPrijatelji = [
9     "Nenad", "Marko",
10    24, "Jovan"];
11 mojiPrijatelji[6] = "Dragan";
12 nizLength = mojiPrijatelji.length;
13 tekst = "";
14 for (ind = 0; ind < nizLength; ind++) {
15     tekst += typeof mojiPrijatelji[ind] + "<br>";
16 }
17 document.getElementById("demo").innerHTML = tekst;
18 </script>
19 </body>
20 </html>
```

"holes" in array

string

string

number

string

undefined

undefined

string

Asocijativni nizovi

- Mnogi programski jezici podržavaju imenovane indekse
- var y = ["blue", "red", "white"];
- y[0] je "blue"
- y[1] je "red"
- var z = { color: "blue", fabric: "cotton"};
- z je objekat , u drugim jezicima je asocijativni niz
- z["color"] je "blue"
- z["fabric"] je "cotton"
- za y pridružujemo broj elementu niza,
za z pridružujemo ključno ime elementa

Asocijativni nizovi

- Nizovi sa asocijativnim imenima indeksa nazivaju se asocijativni nizovi (associative arrays, hashes)
- JS ne podržava nizove sa imenovanim indeksims
- JavaScript nizovi uvek koriste numerisane indekse
- Ako se koriste imenovani indeksi,
JS će redefinisati niz kao standardni objekat;
posle toga, neke metode i osobine mogu da
proizvedu neočekivan rezultat


```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <p>imenovani nizovi JS postaju
5 <p id="demo"></p>
6 <script>
7 var osoba1 = [];
8 var osoba2 = [];
9 osoba1["ime"] = "Marko";
10 osoba1["prezime"] = "Markov";
11 osoba1["godine"] = 23;
12 osoba2[0] = " Marko";
13 osoba2[1] = " Markov";
14 osoba2[2] = 23;
15 document.getElementById("demo").innerHTML =
16 osoba2 + "<br>" +
17 osoba1[0] + " " + osoba1.length + "<br>" +
18 osoba1["ime"] + ", " + osoba1["prezime"] +
19 ", " + osoba1["godine"] + "<br>" +
20 osoba2[0] + " " + osoba2.length;
</script>
</body>
</html>
```

primer16m.html

File | C:/aLutovac/

imenovani nizovi JS postaju objekti

Marko, Markov, 23

undefined 0

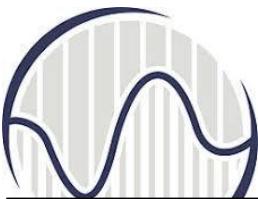
Marko, Markov, 23

Marko 3

Razlike između nizova i objekata

- JS koristi brojne indekse za nizove
- JS koristi imenovane indekse za objekte
- Nizovi su specijalna vrsta objekata sa brojnim indeksima
- JS ne podržava asocijativne indekse za nizove; ako je potrebno da se koriste asocijativni indeksi, treba da se koriste objekti
- ako je potrebno da se koriste brojni indeksi, treba da se koriste nizovi

primer16n.html

```
1  <!DOCTYPE html>
2  <html>
3  <body>
4  <p>nizovi ili objekti</p>
5  <p id="demo"></p>
6  <script>
7  var osoba1 = [];
8  var osoba2 = [];
9  osoba1["ime"] = "Marko";
10 osoba1["prezime"] = "Markov";
11 osoba1["godine"] = 23;
12 osoba2[0] = " Marko";
13 osoba2[1] = " Markov";
14 osoba2[2] = 23;
15 document.getElementById("demo").innerHTML =
16 osoba1+"ne ispisuje nista "+typeof osoba1+"<br>"+
17 " ispisuje "+osoba1.ime+" "+typeof osoba1.ime+
18 "<br>" + osoba2 + " " + typeof osoba2;
19 </script>
20 </body>
21 </html>
```


primer16n.html

File |

nizovi ili objekti

ne ispisuje nista object
ispisuje Marko string
Marko, Markov, 23 object

JS operator `typeof` za niz vraća "object" !!!

primer16p.html

Array.isArray

```
1  <!DOCTYPE html>
2  <html>
3  <body>
4  <p>nizovi ili objekti</p>
5  <p id="demo"></p>
6  <script>
7  var osoba1 = [];
8  var osoba2 = [];
9  osoba1["ime"] = "Marko";
10 osoba1["prezime"] = "Markov";
11 osoba1["godine"] = 23;
12 osoba2[0] = " Marko";
13 osoba2[1] = " Markov";
14 osoba2[2] = 23;
15 document.getElementById("demo").innerHTML =
16 "osoba1 "+ Array.isArray(osoba1)+"<br>"+
17 "osoba2 "+ Array.isArray(osoba2);
18 </script>
19 </body>
20 </html>
```


primer16p.html

nizovi ili objekti

osoba1 true

osoba2 true

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <p>nizovi ili objekti</p>
5 <p id="demo"></p>
6 <script>
7 var osoba1 = [];
8 var osoba2 = [];
9 var osoba3 = " Marko";
10 osoba1["ime"] = "Marko"; osoba1["godine"] = 23;
11 osoba1["prezime"] = "Markov";
12 osoba2[0] = " Marko";
13 osoba2[1] = " Markov"; osoba2[2] = 23;
14 document.getElementById("demo").innerHTML =
15 "osoba1 "+ isArray(osoba1)+"<br>"+
16 "osoba2 "+ isArray(osoba2)+"<br>"+
17 "osoba3 "+ isArray(osoba3);
18 function isArray(myArray) {
19   return myArray.constructor.toString().indexOf("Array") > -1;
20 }
21 </script>
22 </body>
23 </html>
```


nizovi ili objekti

osoba1 true

osoba2 true

osoba3 false

constructor.toString().indexOf

primer16s.html

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <p>nizovi ili objekti</p>
5 <p id="demo"></p>
6 <script>
7 var osoba1 = [];
8 var osoba2 = [];
9 var osoba3 = " Marko";
10 osoba1["ime"] = "Marko"; osoba1["godine"] = 23;
11 osoba1[" prezime"] = "Markov";
12 osoba2[0] = " Marko";
13 osoba2[1] = " Markov"; osoba2[2] = 23;
14 document.getElementById("demo").innerHTML =
15 "osoba1 "+ (osoba1 instanceof Array)+"<br>" +
16 "osoba2 "+ (osoba2 instanceof Array)+"<br>" +
17 "osoba3 "+ (osoba3 instanceof Array);
18 </script>
19 </body>
20 </html>
```

instanceof Array

primer16s.html

nizovi ili objekti

osoba1 true

osoba2 true

osoba3 false

JavaScript metode za nizove

- metoda `toString()` konvertuje niz u string (vrednosti niza su razdvojeni zarezima)
- metoda `join()` spaja sve elemente niza u string slično kao `toString()`, može da se definiše separator

primer16t.html

```
1  <!DOCTYPE html>
2  <html>
3  <body>
4  <h4>toString() metoda</h4>
5  <p id="demo"></p>
6  <script>
7  mojiPrijatelji = [
8      " Nenad", " Marko", 24, " Jovan"];
9  document.getElementById("demo").innerHTML =
10 mojiPrijatelji.toString()+"<br>" +
11 "typeof mojiPrijatelji.toString() je "+ +
12 typeof mojiPrijatelji.toString()+"<br>" +
13 "typeof mojiPrijatelji je "+ +
14 typeof mojiPrijatelji;
15 </script>
16 </body>
17 </html>
```


primer16t.html

< > C

File

C:/aLutovac/20

toString() metoda

Nenad, Marko,24, Jovan
typeof mojiPrijatelji.toString() je string
typeof mojiPrijatelji je object

primer16t2.html

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <h4>join() metoda</h4>
5 <p id="demo"></p>
6 <script>
7 mojiPrijatelji = [
8     " Nenad", " Marko", 24, " Jovan"];
9 document.getElementById("demo").innerHTML =
10 mojiPrijatelji.join(" * ") + "<br>" +
11 'typeof mojiPrijatelji.join(" * ") je '+
12 typeof (mojiPrijatelji.join(" * ")) + "<br>" +
13 "typeof mojiPrijatelji je "+
14 typeof mojiPrijatelji;
15 </script>
16 </body>
17 </html>
```


primer16t2.html

← → ⌂

File | C:/aLutovac/201

join() metoda

Nenad * Marko * 24 * Jovan
typeof mojiPrijatelji.join(" * ") je string
typeof mojiPrijatelji je object

JavaScript Popping, Pushing

- Jednostavno se eliminiše element niza
- Jednostavno se dodaje novi element niza
- popping, pushing
- popping out, pushing into array
- **pop() metoda odstranjuje** poslednji element niza
- pop() metoda **vraća element** koji je odstranjen
- **push() metod dodaje novi** element na kraj niza
- **push() metod vraća dužinu novog niza**

primer16u.html

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <h2>pop()</h2>
5 <p id="demo1"></p>
6 <p id="demo2"></p>
7 <p id="demo3"></p>
8 <script>
9 var mojiPrijatelji = ["Nenad", 24, "Marko", "Jovan"];
10 document.getElementById("demo1").innerHTML =
11 "originalni niz je : " + mojiPrijatelji;
12 document.getElementById("demo2").innerHTML =
13 "eliminisan je : " + mojiPrijatelji.pop();
14 document.getElementById("demo3").innerHTML =
15 "bez zadnjeg elementa je : " + mojiPrijatelji;
16 </script>
17 </body>
18 </html>
```

primer16u.html

← → ⌂

File | C:/aLutovac/2019/IF

pop()

originalni niz je : Nenad, 24, Marko, Jovan

eliminisan je : Jovan

bez zadnjeg elementa je : Nenad, 24, Marko

primer16v.html

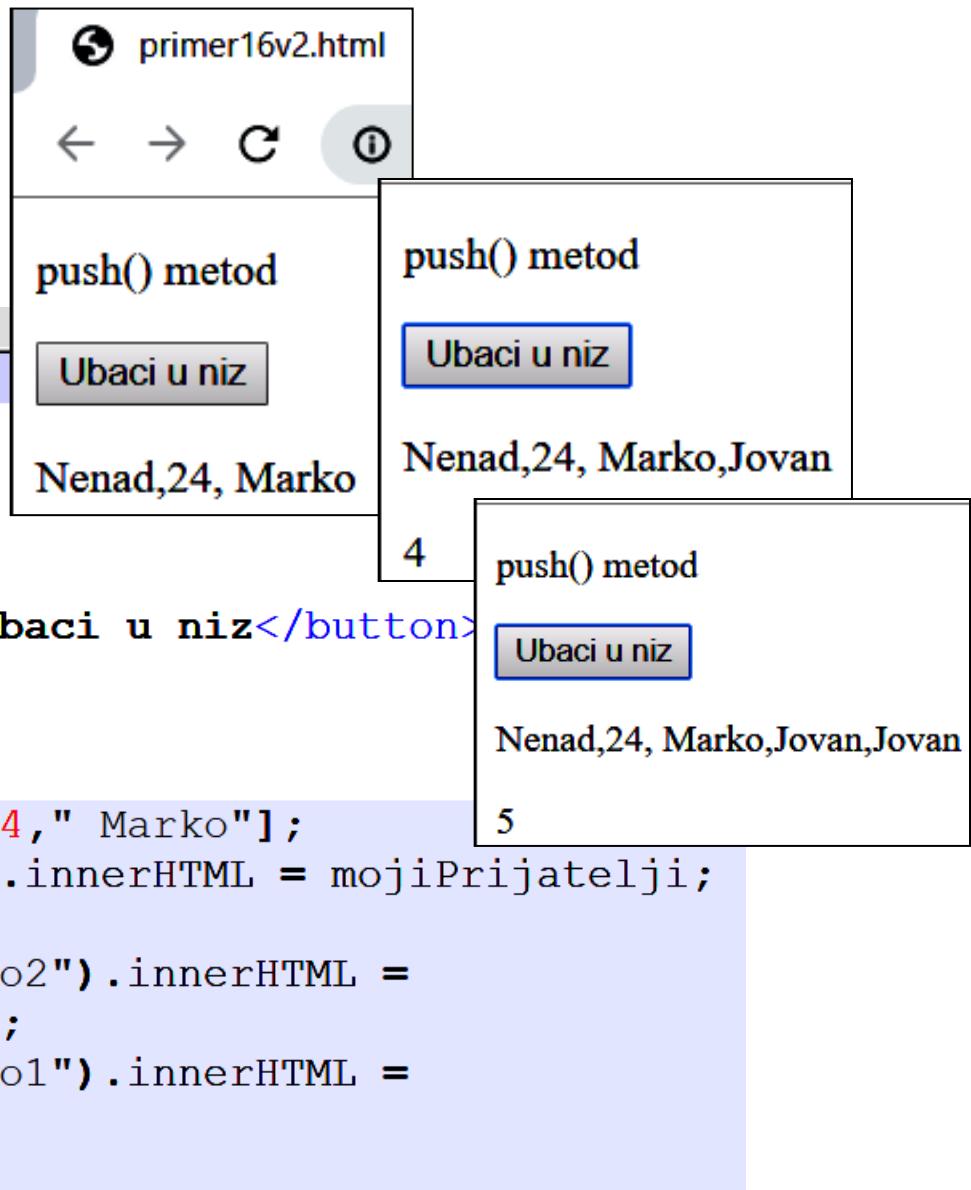
```
1  <!DOCTYPE html>
2  <html>
3  <body>
4  <h2>pop ()</h2>
5  <p id="demo1"></p>
6  <p id="demo2"></p>
7  <p id="demo3"></p>
8  <script>
9  var mojiPrijatelji = [" Nenad", 24, " Marko", " Jovan"];
10 document.getElementById("demo1").innerHTML =
11 "originalni niz je : " + mojiPrijatelji;
12 document.getElementById("demo2").innerHTML =
13 "eliminisan je : " + mojiPrijatelji.pop();
14 document.getElementById("demo3").innerHTML =
15 "bez zadnjeg elementa je : " + mojiPrijatelji;
16 </script>
17 </body>
18 </html>
```

pop()

originalni niz je : Nenad,24, Marko, Jovan
eliminisan je : Jovan
bez zadnjeg elementa je : Nenad,24, Marko


```
primer16v2.html x
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <p>push() metod</p>
5
6 <button onclick="myFunction()">Ubaci u niz</button>
7 <p id="demo1"></p>
8 <p id="demo2"></p>
9 <script>
10 var mojiPrijatelji = ["Nenad", 24, "Marko"];
11 document.getElementById("demo1").innerHTML = mojiPrijatelji;
12 function myFunction() {
13     document.getElementById("demo2").innerHTML =
14     mojiPrijatelji.push("Jovan");
15     document.getElementById("demo1").innerHTML =
16     mojiPrijatelji;
17 }
18 </script>
19 </body>
20 </html>
```


JavaScript Shifting

- Shifting je ekvivalentno popping, samo ya prvi umesto ya poslednji element
- shift() metoda eliminiše prvi element i pomera ostale za jedan indeks ka početku
- shift() metoda vraća string koji je eliminisan
- unshift() metoda dodaje novi element nizu na početku
- unshift() metod vraća dužinu novog niza

primer16u3.html

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <h2>shift()</h2>
5 <p id="demo1"></p>
6 <p id="demo2"></p>
7 <p id="demo3"></p>
8 <script>
9 var mojiPrijatelji = [" Nenad", " Marko", 24, " Jovan"];
10 document.getElementById("demo1").innerHTML =
11 "originalni niz je : " + mojiPrijatelji;
12 document.getElementById("demo2").innerHTML =
13 "eliminisan je : " + mojiPrijatelji.shift();
14 document.getElementById("demo3").innerHTML =
15 "bez prvog elementa je : " + mojiPrijatelji;
16 </script>
17 </body>
18 </html>
```


primer16u3.html

← → ⌂

File

C:/aLutovac/2019/

shift()

originalni niz je : Nenad, Marko,24, Jovan

eliminisan je : Nenad

bez prvog elementa je : Marko,24, Jovan

1

```
primer16v3.html x
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <p>unshift() metod</p>
5
6 <button onclick="myFunction()">Ubaci u niz</button>
7 <p id="demo1"></p>
8 <p id="demo2"></p>
9 <script>
10 var mojiPrijatelji = [" Nenad", 24, " Marko"];
11 document.getElementById("demo1").innerHTML = mojiPrijatelji;
12 function myFunction() {
13     document.getElementById("demo2").innerHTML =
14     mojiPrijatelji.unshift("Jovan");
15     document.getElementById("demo1").innerHTML =
16     mojiPrijatelji;
17 }
18 </script>
19 </body>
20 </html>
```

primer16v3.html

← → C

i

unshift() metod

Ubaci u niz

Nenad,24, Marko

unshift() metod

Ubaci u niz

Jovan, Nenad,24, Marko

4

unshift() metod

Ubaci u niz

Jovan,Jovan, Nenad,24, Marko

5

Zamena elemenata niza

- Elementima niza se pristupa preko indeksa
- Početni indeks niza je 0
- [0] je prvi element niza, [1] je drugi, [2] je treći ...

primer16w.html

← → ⌂ ⌂ File | C:/aLuto

zamena mesta elementima niza

Nenad,Dragan,Jovan,24, Marko

Nenad,Jovan,Dragan,24, Marko

primer16w.html

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <p>zamena mesta elementima niza</p>
5 <p id="demo1"></p>
6 <p id="demo2"></p>
7 <script>
8 var mojiPrijatelji = [" Nenad", "Dragan", "Jovan", 24, " Marko"];
9 document.getElementById("demo1").innerHTML = mojiPrijatelji;
10 var x = mojiPrijatelji[1] ;
11 mojiPrijatelji[1] = mojiPrijatelji[2];
12 mojiPrijatelji[2] = x;
13 document.getElementById("demo2").innerHTML = mojiPrijatelji;
14 </script>
15 </body>
16 </html>
```


Brisanje elemenata niza

- JavaScript operator delete
- delete može da napravi rupu u nizu

primer16w2.html

File

C:/aLut

brisanje elementa niza

Nenad, Dragan, Jovan, 24, Marko

Nenad,, Jovan, 24, Marko

```
primer16w2.html
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <p>brisanje elementa niza</p>
5 <p id="demo1"></p>
6 <p id="demo2"></p>
7 <script>
8 var mojiPrijatelji = [" Nenad", "Dragan", "Jovan", 24, " Marko"];
9 document.getElementById("demo1").innerHTML = mojiPrijatelji;
10 var x = mojiPrijatelji[1] ;
11 delete mojiPrijatelji[1];
12 document.getElementById("demo2").innerHTML = mojiPrijatelji;
13 </script>
14 </body>
15 </html>
```


Dodavanje i brisanje elemenata niza

- splice() metod za dodavanje novih elementa niza
- Prvi parametar određuje poziciju gde novi element treba da se doda
- Drugi parametar određuje koliko elemenata treba izbaciti
- Ostali parametri definišu nove elemente koje treba dodati nizu

primer16w3.html

← → ⌂ ⌂ File

splice() metoda

Ubaci

Nenad, Dragan, Vuki, Uki, 24, Marko

```
primer16w3.html x
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <p>splice() metoda</p>
5 <button onclick="myFunction()">Ubaci</button>
6 <p id="demo"></p>
7 <script>
8 var noviPrijatelji = ["Vuki", "Uki"];
9 var mojiPrijatelji = ["Nenad", "Dragan", "Jovan", 24, "Marko"];
10 document.getElementById("demo").innerHTML = mojiPrijatelji;
11 function myFunction() {
12     mojiPrijatelji.splice(2, 1, noviPrijatelji);
13     document.getElementById("demo").innerHTML = mojiPrijatelji;
14 }
15 </script>
16 </body>
17 </html>
```


Brisanje elemenata niza bez rupa

- splice() metod za brisanje elementa niza bez rupa
- Prvi parametar određuje poziciju gde novi element treba da se doda
- Drugi parametar određuje koliko elemenata treba izbaciti (obrisati)
- Ostali parametri definišu nove elemente koje treba dodati nizu, ako se izostave, neće biti novih elemenata

← → C

File | C:/aLuto

splice() metoda

Obrisi

Nenad, Dragan, Jovan,24, Marko

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <p>splice() metoda</p>
5 <button onclick="myFunction()">Obrisi</button>
6 <p id="demo"></p>
7 <script>
8 var mojiPrijatelji = [" Nenad", " Dragan", " Jovan", 24, " Marko"];
9 document.getElementById("demo").innerHTML = mojiPrijatelji;
10 function myFunction() {
11     mojiPrijatelji.splice(2, 1);
12     document.getElementById("demo").innerHTML = mojiPrijatelji;
13 }
14 </script>
15 </body>
16 </html>
```


Spajanje nizova

- concat() metod pravi novi niz spajanjem postojećih nizova
- concat() metod uvek pravi novi niz, ne menja postojeće
- concat() metod može da spaja više nizova
- concat() metod može da dodaje vrednosti

primer16w5.html

← → C File | C:/aLutovac/20

concat() metod za spajanje nizova

Nenad, Dragan, Marko,24, Jovan, Deki

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <p>concat() metod za spajanje nizova</p>
5 <p id="demo"></p>
6 <script>
7 var mojiPrijatelji = [" Nenad", " Dragan", " Marko"];
8 var noviPrijatelji = [" Jovan", " Deki"];
9 var x = 24;
10 var sviPrijatelji = mojiPrijatelji.concat(x, noviPrijatelji);
11 document.getElementById("demo").innerHTML = sviPrijatelji;
12 </script>
13 </body>
14 </html>
```


Slicing

- `slice()` metod izdvaja delove niza u novi niz
- `slice()` metod pravi novi niz
ne menja postojeće nizove

primer16w6.html

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <p>slice()</p>
5 <p id="demo"></p>
6 <script>
7 var mojiPrijatelji = [" Nenad", " Dragan", " Marko",
8 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
9 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
10 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
11 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
12 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
13 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
14 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
```

primer16w6.html

X

← → C

File | C:/aLutovac

slice()

Nenad, Dragan, Marko, Jovan, Deki

Marko, Jovan, Deki

primer16w7.html

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <p>slice()</p>
5 <p id="demo"></p>
6 <script>
7 var mojiPrijatelji = [" Nenad", " Dragan", " Marko",
8 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
9 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
10 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
11 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
12 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
13 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
14 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
```

slice()

Nenad, Dragan, Marko, Jovan, Deki, Uki
Marko, Jovan

(2,4)

toString() metoda - opšta

- `toString()` metoda vraća broj kao string
- Sve methods za brojeve mogu da se koriste za bilo koji tip brojeva (literali, promenljive, izrazi)
- Literal je notacija za predstavljanje fiksne vrednosti u izvornom kodu
- Literali se koriste za inicijalizaciju promenljivih

```
var x = 123;  
  
x.toString();           // returns 123 from variable x  
(123).toString();    // returns 123 from literal 123  
(100+23).toString(); // returns 123 from expression 100+23
```


toString() metoda za nizove

- Svi JavaScript objekti imaju `toString()` metod
- JS po automatizmu konvertuje niz u string kada se očekuju primitivne vrednosti
- To se uvek dešava kada treba da se dobije izlazna vrednost niza

sort() i reverse() metode

- sort() metoda sortira niz po azbučnom redu
- reverse() metoda sortira u obrnutom redosledu
- reverse() metoda se koristi za sortiranje po opadajućem redosledu

sort() metoda

Sortiraj

Nenad, Dragan, Marko, 24, 101,
Jovan, Deki, Uki

sort() metoda

Sortiraj

Deki, Dragan, Jovan, Marko,
Nenad, Uki, 101, 24

```
primer16x.html
1  <!DOCTYPE html>
2  <html>
3  <body>
4  <p>sort() metoda</p>
5  <button onclick="myFunction()">Sortiraj</button>
6  <p id="demo"></p>
7  <script>
8  var mojiPrijatelji = [" Nenad", " Dragan", " Marko",
9      24, 101, " Jovan", " Deki", " Uki"];
10 document.getElementById("demo").innerHTML = mojiPrijatelji;
11 function myFunction() {
12     mojiPrijatelji.sort();
13     document.getElementById("demo").innerHTML = mojiPrijatelji;
14 }
15 </script>
16 </body>
17 </html>
```

Kada se sortiraju brojevi, "25" je veće od
"101", zato što je "2" veće od "1"

Kada se sortiraju brojevi, "25" je veće od "100", zato što je "2" veće od "1"

reverse() metoda

Sortiraj

Nenad, Dragan, Marko, 24, 101,
Jovan, Deki, Uki

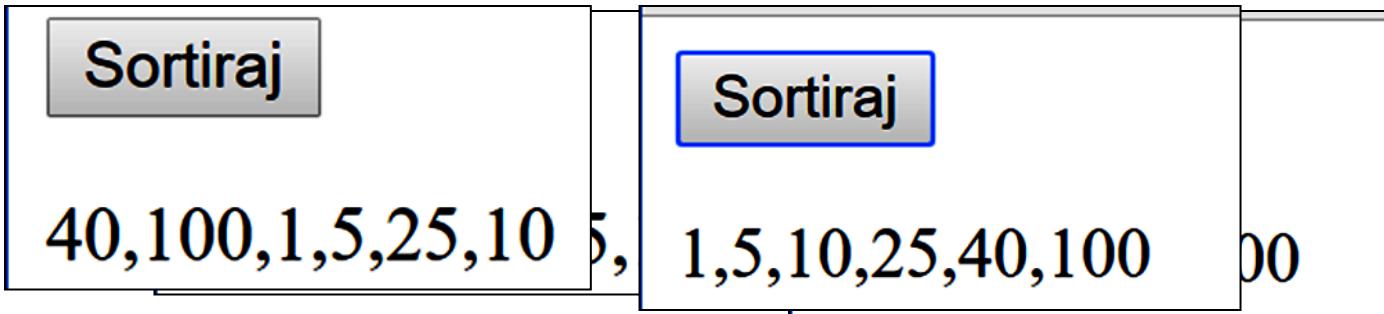
reverse() metoda

Sortiraj

Uki, Deki, Jovan, 101, 24, Marko,
Dragan, Nenad

```
primer16x2.html ✎
1  <!DOC
2  <html
3  <body>
4  <p>reverse() metoda</p>
5  <button onclick="myFunction()">Sortiraj</button>
6  <p id="demo"></p>
7  <script>
8  var mojiPrijatelji = [" Nenad", " Dragan", " Marko",
9      24, 101, " Jovan", " Deki", " Uki"];
10 document.getElementById("demo").innerHTML = mojiPrijatelji;
11 function myFunction() {
12     mojiPrijatelji.reverse();
13     document.getElementById("demo").innerHTML = mojiPrijatelji;
14 }
15 </script>
16 </body>
17 </html>
```

Sortiranje brojeva predstavljenih kao stringovi može da ne da tačan rezultat


```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <button onclick="myFunction()">Sortiraj</button>
5 <p id="demo"></p>
6 <script>
7 var mojiPrijatelji = [40, 100, 1, "Marko", 5, 25, 10];
8 var koordinate = [40, 100, 1, 5, 25, 10];
9 document.getElementById("demo").innerHTML = koordinate;
10 function myFunction() {
11     koordinate.sort(function(a, b){return a - b});
12     document.getElementById("demo").innerHTML = koordinate;
13 }
14 </script>
15 </body>
16 </html>
```


Sortiraj

40,100,1,Marko,5,25,10

Sortiraj

1,40,100,Marko,5,10,25

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <button onclick="myFunction()">Sortiraj</button>
5 <p id="demo"></p>
6 <script>
7 var mojiPrijatelji = [40, 100, 1, "Marko", 5, 25, 10];
8 var koordinate = [40, 100, 1, "Marko", 5, 25, 10];
9 document.getElementById("demo").innerHTML = koordinate;
10 function myFunction() {
11     koordinate.sort(function(a, b){return a - b});
12     document.getElementById("demo").innerHTML = koordinate;
13 }
14 </script>
15 </body>
16 </html>
```

Ne radi za string umetnut u niz brojeva

Sortiraj

40,100,1,5,25,10

Sortiraj

100,40,25,10,5,1

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <button onclick="myFunction()">Sortiraj</button>
5 <p id="demo"></p>
6 <script>
7 var koordinate = [40, 100, 1, 5, 25, 10];
8 document.getElementById("demo").innerHTML = koordinate;
9 function myFunction() {
10     koordinate.sort(function(a, b) {return b - a});
11     document.getElementById("demo").innerHTML = koordinate;
12 }
13 </script>
14 </body>
15 </html>
```


Sortiraj

40,100,1,Marko,5,25,10

Sortiraj

100,40,1,Marko,25,10,5

```
1  <!DOCTYPE html>
2  <html>
3  <body>
4  <button onclick="myFunction()">Sortiraj</button>
5  <p id="demo"></p>
6  <script>
7  var mojiPrijatelji = [40, 100, 1, "Marko", 5, 25, 10];
8  var koordinate = [40, 100, 1, "Marko", 5, 25, 10];
9  document.getElementById("demo").innerHTML = koordinate;
10 function myFunction() {
11     koordinate.sort(function(a, b) {return b - a});
12     document.getElementById("demo").innerHTML = koordinate;
13 }
14 </script>
15 </body>
16 </html>
```

Ne radi za string umetnut u niz brojeva

Funkcija za upoređivanje

- Funkcija za upoređivanje se definiše za potrebe alternativnog sortiranja
- Funkcija za upoređivanje će vratiti negativnu, nultu ili pozitivnu vrednost, u zavisnosti od argumenta
- Kada sort() funkcija upoređuje dve vrednosti, ona šalje vrednosti funkciji za upoređivanje, pa sortira vrednosti prema vrednosti koja je vraćena (negativna, nulta, pozitivna)

```
1  <!DOCTYPE html>
2  <html>
3  <body>
4  <button onclick="myFunction1()">Sortiraj stringove</button>
5  <button onclick="myFunction2()">Sortiraj brojeve</button>
6  <p id="demo"></p>
7  <script>
8  var mojiPrijatelji = [" Nenad", " Dragan", " Marko",
9  |     24, 101, " Jovan", " Deki", " Uki"];
10 var koordinate = [40, 100, 1, " Marko", 25, 10];
11 document.getElementById("demo").innerHTML = koordinate;
12 function myFunction1() {
13     koordinate.sort();
14     document.getElementById("demo").innerHTML = koordinate;
15 }
16 function myFunction2() {
17     koordinate.sort(function(a, b){return a - b});
18     document.getElementById("demo").innerHTML = koordinate;
19 }
20 </script>
21 </body>
22 </html>
```

Sortiraj stringove

Sortiraj stringove

Sortiraj brojeve

40,100,1, Marko,25,10

Sortiraj stringove

Sortiraj brojeve

Marko,1,10,100,25,40

Sortiraj stringove

Sortiraj brojeve

Marko,1,10,25,40,100

Marko,1,10,100,25,40

Sortiraj brojeve

Sortiraj stringove

Sortiraj brojeve

40,100,1, Marko,25,10

Sortiraj stringove

Sortiraj brojeve

1,40,100, Marko,10,25

Sortiraj stringove

Sortiraj brojeve

Marko,1,10,100,25,40

Sortiraj stringove

Sortiraj brojeve

Marko,1,10,25,40,100

Sortiranje nizova po slučajnom redosledu

```
var points = [40, 100, 1, 5, 25, 10];  
points.sort(function(a, b) {return 0.5 - Math.random()});
```


Sortiraj	Sortiraj	Sortiraj
40,100,1,5,25,10	100,40,1,5,25,10	25,100,40,1,5,10

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <button onclick="myFunction()">Sortiraj</button>
5 <p id="demo"></p>
6 <script>
7 var koordinate = [40, 100, 1, 5, 25, 10];
8 document.getElementById("demo").innerHTML = koordinate;
9 function myFunction() {
10     koordinate.sort(function(a, b){return 0.5 - Math.random()});
11     document.getElementById("demo").innerHTML = koordinate;
12 }
13 </script>
14 </body>
15 </html>
```


Pronaći najveći, najmanju, vrednost niza

- Ne postoji ugrađena funkcija za nalaženje najveće ili najmanje vrednosti niza
- Posle sortiranja niza, može se iskoristiti indeks za dobijanje najveće ili najmanje vrednosti
- Sortiranje celog niza je neefikasan metod za nalaženje najveće ili najmanje vrednosti

Math.max(), Math.min() za niz

- Za potrebe nalaženja najveće ili najmanje vrednosti niza
- Mogu se napisati sopstveni skriptovi kao metode korišćenjem petlji

Sortiranje nizova sa objektima

- sort() metoda može biti efikasna u ovim slučajevima
- Napisati sopstvenu funkciju za upoređivanje osobina objekata


```
4 <button onclick="myFunction()">Sortiraj</button>
5 <p id="demo"></p>
6 <script>
7 var auto = [
8     {tip:"Fijat", godina:2016},
9     {tip:"Golf", godina:2001},
10    {tip:"Audi", godina:2010}]
11
12 displayAuto();
13
14 function myFunction() {
15     auto.sort(function(a, b){return a.godina - b.godina});
16     displayAuto();
17 }
18 function displayAuto() {
19     document.getElementById("demo").innerHTML =
20         auto[0].tip + " " + auto[0].godina + "<br>" +
21         auto[1].tip + " " + auto[1].godina + "<br>" +
22         auto[2].tip + " " + auto[2].godina;
23 }
24 </script>
```

Sortiraj

Fijat 2016
Golf 2001
Audi 2010

Sortiraj

Golf 2001
Audi 2010
Fijat 2016

```
4 <button onclick="myFunction()">Sortiraj</button>
5 <p id="demo"></p>
6 <script>
7 var auto = [
8 {tip:"Fijat", godina:2016},
9 {tip:"Golf", godina:2001},
10 {tip:"Audi", godina:2010}]
11 displayAuto();
12 function myFunction() {
13     auto.sort(function(a, b){
14         var x = a.tip.toLowerCase();
15         var y = b.tip.toLowerCase();
16         if (x < y) {return -1;}
17         if (x > y) {return 1;}
18         return 0;
19     });
20     displayAuto();
21 }
22 function displayAuto() {
23     document.getElementById("demo").innerHTML =
24     auto[0].tip + " " + auto[0].godina + "<br>" +
25     auto[1].tip + " " + auto[1].godina + "<br>" +
26     auto[2].tip + " " + auto[2].godina;
27 }
28 </script>
```

Sortiraj

Fijat 2016
Golf 2001
Audi 2010

Sortiraj

Audi 2010
Fijat 2016
Golf 2001